

de Skoler, der er haardest medtagne, saa have de Udtalelser, der kom fra den høie Minister, ikke kunnet forandre mine Anskuelser derom. Det er Uttringer, der ere blevne fremsatte offentlig i Bladene, uden at der er gjort Indsigelse derimod, og jeg har talt personlig med flere Mænd, som have hørt Uttringerne fra velkommende Tilsynsmand. Naar den høie Minister fremdeles yttrede, at Tilskudet ikke skulde være en Præmie til Skolerne, men komme de trængende Skoler til Hjælp, saa tilstaar jeg, at jeg ved atter at se Listen over Tilskuddene igjennem ikke er bleven floget derfor, thi der er mange Skoler, som trænge meget haardt, og som dog have faaet et meget lille Tilskud. Jeg skal f. Ex. nævne en Skole, og jeg tror ikke, jeg træder Nogen for nær ved at nævne den, det er Galsstrup Skole paa Mors. I forrige Aar negtede man helt Understøttelsen til den, og den Understøttelse, den har faaet i Aar, er 2 Kr. 60 Ø. for hver Elev; det forekommer mig saaledes ikke, at det nævnte Synsyn her er blevet taget. Der blev endvidere sagt, at der var mange af Eleverne, som kom til Højskolerne aldeles uforberedte, saa at de ikke kunde tage mod den Undervisning, der blev given, fordi de ikke vare modne til at tage mod det Maal, Højskolen havde sat sig. Jeg tror nu for at sige det strax, at den høie Minister og jeg have et helt grundforskjelligt Syn paa, hvad Skolens Maal er, saa vi aldrig blive enige derom. Ved Højskolen tænker jeg hverken paa Fortættelsesskoler eller Realskoler, og jeg tænker heller ikke paa Skoler, hvis eneste Opgave er at hibringe Eleverne visse bestemte positive Kundskaber; men ved Højskoler tænker jeg paa Skoler, hvis Opgave er at vække og at meddele deres Elever en virkelig Livsoplysning, at give Eleverne det, at de, naar de gaa bort fra Skolen, da ere naaede til at kunne sige: Nu have vi set, at hele Livet i Grunden kun er en Skole. Jeg skal ikke gaa videre ind paa dette, thi det hører ikke hjemme her, men jeg vil kun sige, at det Syn, jeg har paa disse Skoler, er saa grundforskjelligt fra den høie Ministers, at jeg tror, det er aldeles usædventigt at drøfte det. Fremdeles mindede den høie Minister om, at det var for meget forlangt, naar jeg havde udtalt, at den Understøttelse, som de fattige og trængende Elever skulde have, skulde være det fulde Beløb, som Opholdet ved Højskolen koster, idet man mente, at de selv burde offre Noget dertil. Det forekommer mig imidlertid ikke, at det, jeg har nævnt, er for meget forlangt. Man maa huske paa, at saadanne fattige Karle eller Piger allerede bringe et stort Offer ved at miste Lønnen i den Tid, de ere borte fra deres Gjerning, og ved at maatte anskaffe Bøger og andre Ting og besøge Reiser osv., saa at det kan falde haardt nok for Mange af dem. Jeg har altsaa, som jeg nævnte, ikke faaet noget Svar paa, efter hvilke Regler det er, at Tilskuddene ere blevne for-

delte, og jeg venter endnu paa, at den høie Minister vil være saa venlig at oplyse Thinget om, efter hvilke Regler man der er gaaet frem. Det forekommer mig ikke at være noget ubilligt Forlangende, naar der bevilges en Sum Penge, at den bevilgende Myndighed, Rigsdagen, da ogsaa faar lidt Rebe for, efter hvilke Principer disse Penge anvendes. Jeg skal slutte med at gjentage den Hensigting, jeg igaar gjorde til det ærede Finantsudvalg. Jeg tror nok, at det ærede Udvalg, dersom det paany vil gennemse den Liste, hvorefter Tilskuddene ere fordelte, da maa sige: Fordelingen er ikke sket paa den Maade, vi ønske og kunne være tjente med, og dersom Udvalget maatte komme til den Erkjendelse, da har jeg for mit Vedkommende ikke godt ved at forstaa, at Udvalget kan sige: Nuvel, vi finde, at Fordelingen er i høieste Grad ueheldig, men dog vedblive vi alligevel at bevilge Pengene. Derfor har jeg det Haab, at Udvalget inden Finantslovens 3die Behandling enten vil komme med en Hensigting til helt at stryge Beløbet, eller ogsaa, om det kan finde en Maade, hvorved det kan sikke sig, at Tilskuddene blive fordelte paa en virkelig retferdig Maade.

Alberti: Saaledes som den høitærede Minister har udtalt sig i Dag, maa det jo antages, at der er opnaaet Enighed mellem ham og Høretallet angaaende Stiftsmidlerne. Denne Enighed vil blive Dagens Minde. Det er jo indtil for ganske nylig forkyndt over hele Landet, at der stod en Grundlovsfeide mellem de Mænd, der nu stille et Forslag om Stiftsmidlerne, og den ærede Minister, ja, at endog to af de mest betydelige Medlemmer paakabte hele Landets Vælgermasse for at værne om Stiftsmidlerne netop imod den høitærede Minister. Dette er jo en Sag, som er aldeles vitterlig. For saa Uger siden gif den Landets Blade rundt; men nu i Dag, den 15de Februar 1878, have vi en ganske anden Situation, nu have vi Enighed mellem disse to Modpartier, og dette vil jo være af megen Betydning ikke blot for Ministeriet Eirup og — derhos tillige for den høitærede Kultusminister — men ogsaa for Landets indre Interesser i det Hele taget. Der foreligger altsaa i dette Forslag et Fredspræliminarium mellem de to kæmpende Parter her i Landet. Budskabet om denne Begivenhed vil blive modtaget af Tusinder af vore Vælgere med Forundring, med Studsen og med det Spørgsmaal: Hvad er Aarsagen til, hvad bliver Virkningen af den Afstemning, som bringer dette Forslag til at faae Lovkraft. Saaledes opfatter jeg Forholdet. Nu tror jeg, at et for mig saa vigtigt Emne vil udfylde mig lige overfor det høie Thing, om jeg fremsætter mine Betragtninger over Forholdet mellem det ærede Høretal og den høitærede Minister. Mine Bemærkninger kunne være feilagtige, men jeg skylder min Vælgermasse her at udtale mig mod mine Benner, fra hvem